

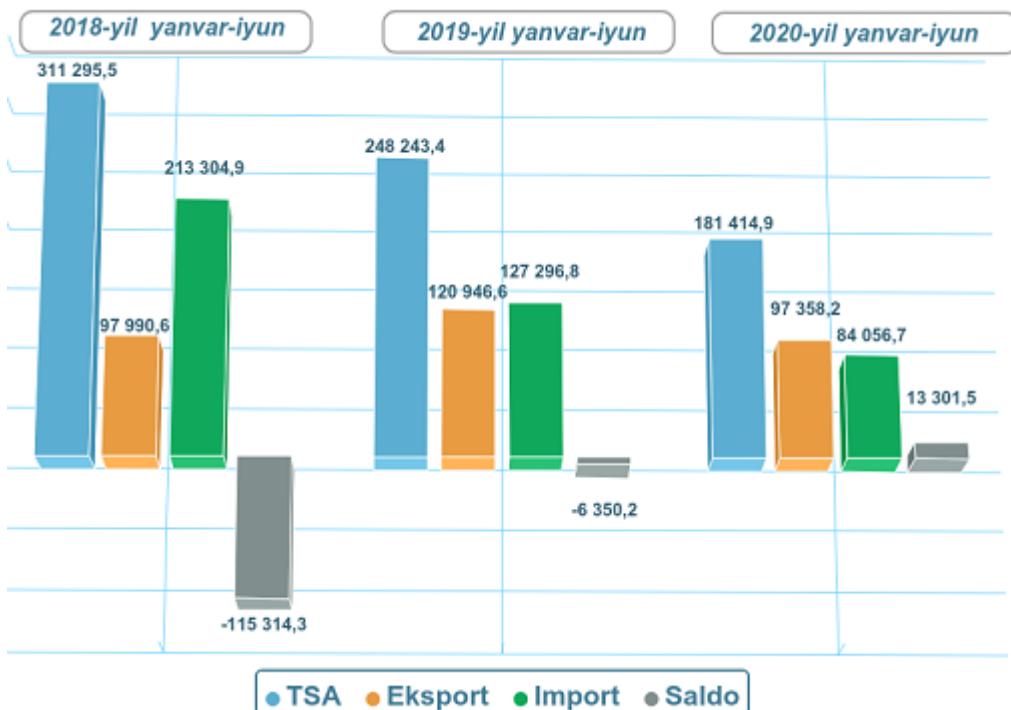

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-iyun oylari uchun dastlabki ma`lumot)

Tashqi iqtisodiy faoliyat, xususan mamlakatda amalga oshirilayotgan tashqi savdo siyosatining natijasi to'g'ridan-to'g'ri aholi turmush darajasiga ta'sir qiladi.

2020- yilning yanvar-iyun oylari natijalariga ko'ra viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 181 414,9 ming AQSh dollarini tashkil qildi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 66 828,5 ming AQSh dollariga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-iyun, ming. AQSh dollar)

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasi tovarlar tashqi savdosiga statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinnarda TIF TN) bilan birlashtirilishi, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinnarda – XSST) ishlatalidi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhash uchun imkon

**SURXONDARYO
VILOYATI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020- yil
yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollarri, ulushi,
% da)**

beradi. Tovarlarni XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAning umumiy hajmidan eksport 97 358,2 ming AQSh dollariga etdi (2019- yil yanvar-iyuniga nisbatan 19,5 % pasayish qayd etildi), import esa 84 056,7 ming AQSh dollarini tashkil etdi (pasayish 34,0 %). Tashqi savdo aylanmasining 13 301,5 ming AQSh dollari miqdoridagi faol saldosi qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	67 341,3	28 757,8	38 583,5	37,1
Rossiya Federatsiyasi	28 300,7	14 254,5	14 046,2	15,6
Afg`oniston	23 905,1	23 819,7	85,4	13,2
Qozog`iston	13 630,0	3 661,1	9 969,0	7,5
Pokiston	12 895,3	11 291,3	1 604,0	7,1
Turkiya	7 450,1	1 747,7	5 702,4	4,1
Qirg`iz Respublikasi	7 192,6	6 256,2	936,4	4,0
Tojikiston	6 624,2	4 345,9	2 278,3	3,7
Germaniya	2 510,6	103,8	2 406,8	1,4
Ukraina	1 697,3	471,9	1 225,4	0,9

Eksport tarkibida sezilarli o`zgarishlarga import tovarlar o`rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarishning o'sishi va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Surxondaryo viloyati dunyoning 53 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshiradi. Ularning tashqi savdo aylanmasining eng katta hajmi Xitoy (37,1 %), Rossiya Federatsiyasi (15,6 %), Afg`oniston (13,2 %), Qozog`iston (7,5 %), Pokiston (7,1 %), Turkiya (4,1 %), Tojikiston (3,7 %), Qirg`iz Respublikasi (4,0 %) va Germaniya (1,4 %).

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, so'nggi yillarda TSAda jiddiy o'zgarishlar kuzatildi, masalan, Qirg'iziston va Tojikiston kabi davlatlar bilan sezilarli o'zgarishlar yuz berdi. Qirg'iziston, Tojikiston va Afg'oniston bilan faol tashqi savdo balansi mavjudligini mamlakatning tashqi savdosidagi ijobiy natija deb hisoblash mumkin.

TSAning boshqa davlatlar bilan eng katta hajmi (qo'shni davlatlardan tashqari) Xitoy, Rossiya, Pokiston va Turkiyaga to'g'ri keladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor davlatlar orasida sakkiz mamlakat, xususan, Afg'oniston (23 734,3 ming AQSh dollari) bilan faol tashqi savdo balansi ham kuzatildi. AQSh dollari), Pokiston (9 687,3 ming AQSh dollari). AQSh dollari), Qirg'iziston (5 319,7 ming AQSh dollari. AQSh dollari), Tojikiston (2 067,7 ming AQSh dollari). AQSh dollari), Singapur (885,0 ming AQSh dollari. AQSh dollari), Rossiya (208,2 ming AQSh dollari. AQSh dollari), Ozarbayjon (124,9 ming AQSh dollari. AQSh dollari) va Estoniya (80,6 ming dollar. AQSh). Boshqa 14 mamlakatlar bilan tashqi savdo aylanmasining passiv balansi saqlanib qolmoqda.

**SURXONDARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollarlari)**

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
XITOY XALQ RESPUBLIKASI	30 201,5	73 408,8	67 341,3
Eksport	3 568,6	27 854,9	28 757,8
Import	26 632,9	45 553,9	38 583,5
Saldo	-23 064,4	-17 699,0	-9 825,7
Rossiya Federatsiyasi	31 265,4	23 456,2	28 300,7
Eksport	14 140,4	11 990,7	14 254,5
Import	17 125,1	11 465,5	14 046,2
Saldo	-2 984,7	525,2	208,2
Afg`oniston	27 753,3	26 521,5	23 905,1
Eksport	27 751,5	26 432,7	23 819,7
Import	1,9	88,9	85,4
Saldo	27 749,6	26 343,8	23 734,3
Qozog`iston	56 966,5	25 497,5	13 630,0
Eksport	31 433,1	14 235,0	3 661,1
Import	25 533,4	11 262,6	9 969,0
Saldo	5 899,7	2 972,4	-6 307,9
Pokiston	24 718,8	34 624,7	12 895,3
Eksport	5 273,0	31 099,8	11 291,3
Import	19 445,8	3 524,9	1 604,0
Saldo	-14 172,9	27 574,9	9 687,3
Turkiya	22 544,6	10 286,6	7 450,1
Eksport	4 725,6	1 224,1	1 747,7
Import	17 819,0	9 062,5	5 702,4
Saldo	-13 093,5	-7 838,3	-3 954,8
Qirg`iz Respublikasi	698,1	130,4	7 192,6
Eksport	196,3	30,3	6 256,2
Import	501,9	100,1	936,4
Saldo	-305,6	-69,8	5 319,7

**SURXONDARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollarlari)**

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Tojikiston	10 064,8	9 651,1	6 624,2
Eksport	300,4	3 094,1	4 345,9
Import	9 764,4	6 557,0	2 278,3
Saldo	-9 463,9	-3 462,9	2 067,7
Germaniya	12 670,1	1 216,4	2 510,6
Eksport	469,6	141,5	103,8
Import	12 200,5	1 074,9	2 406,8
Saldo	-11 730,9	-933,4	-2 303,0
Ukraina	10 670,7	3 476,3	1 697,3
Eksport	679,6	556,8	471,9
Import	9 991,1	2 919,5	1 225,4
Saldo	-9 311,5	-2 362,6	-753,5
Koreya Respublikasi	18 256,0	11 943,6	1 387,0
Eksport	1 143,4	192,9	3,0
Import	17 112,6	11 750,7	1 384,0
Saldo	-15 969,2	-11 557,8	-1 381,0
Belarus Respublikasi	462,9	4 388,8	1 135,1
Eksport	1,1	429,9	324,8
Import	461,7	3 958,9	810,2
Saldo	-460,6	-3 529,1	-485,4
Eron	1 995,2	4 646,9	1 058,0
Eksport	718,1	837,6	-
Import	1 277,1	3 809,3	1 058,0
Saldo	-559,1	-2971,8	-1 058,0
Singapur	-	-	885,0
Eksport	-	-	885,0
Import	-	-	-
Saldo	-	-	885,0

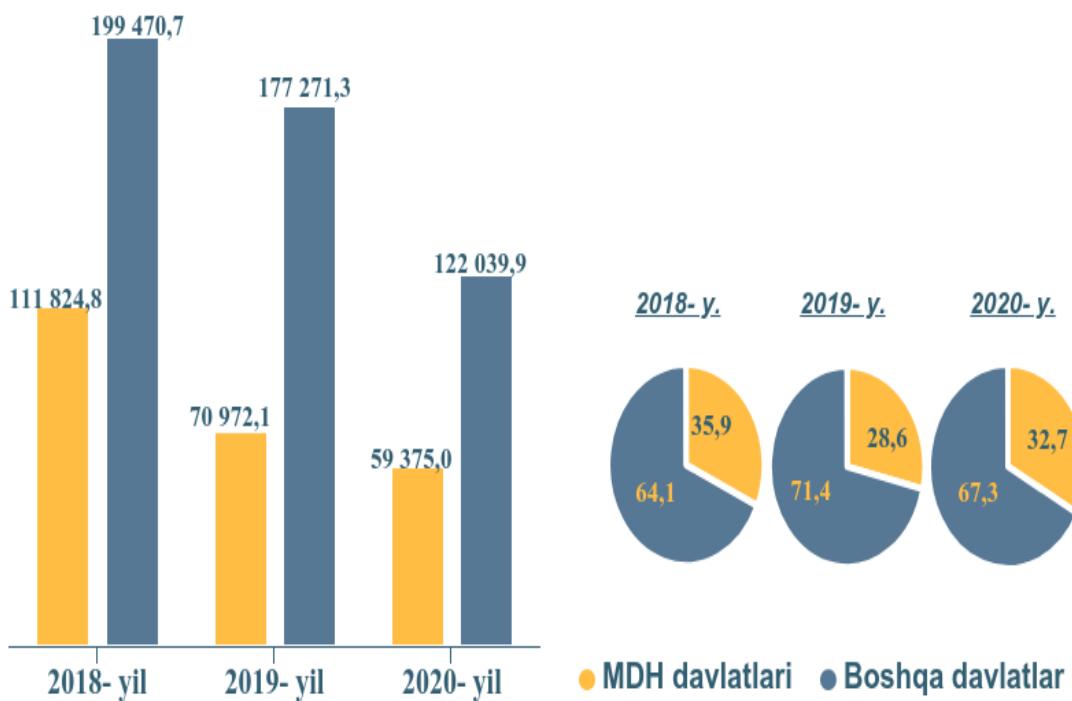
Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Hindiston	12 336,7	1 510,5	879,7
Eksport	685,6	-	174,1
Import	11 651,2	1 510,5	705,5
Saldo	-10 965,6	-1 510,5	-531,4
Italiya	1 890,7	326,6	806,1
Eksport	0,6	-	-
Import	1 890,1	326,6	806,1
Saldo	-1 889,5	-326,6	-806,1
Litva	2 907,0	3 046,5	778,7
Eksport	-	181,5	15,6
Import	2 907,0	2 864,9	763,1
Saldo	-2 907,0	-2 683,4	-747,5
Turkmaniston	895,0	4 326,3	492,7
Eksport	116,4	108,4	11,5
Import	778,6	4 217,9	481,2
Saldo	-662,2	-4 109,5	-469,7
Estoniya	15,3	99,0	349,4
Eksport	-	-	215,0
Import	15,3	99,0	134,4
Saldo	-15,3	-99,0	80,6
Ozarbayjon	600,0	33,6	282,9
Eksport	600,0	33,6	203,9
Import	-	-	79,0
Saldo	600,0	33,6	124,9

SURXONDARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollarlari)

Respublika hukumati tomonidan tashqi savdoni har tomonlama qo'llab-quvvatlash va hamkorlikni mustahkamlash bo'yicha ko'rileyotgan chora-tadbirlar natijasida xorijiy mamlakatlarning tashqi savdo aylanmasining 2018- yilning shu davriga nisbatan ulushi 3,2 % ga oshdi va ularning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2020- yilning yanvar-iyun oylarida 67,3 % ni tashkil etdi.

**SURXONDARYO
VILOYATINING
TASHQI SAVDO
AYLAN-MASIDA
MDH
MAMLAKATLARI
VA BOSHQA
XORIJIY DAV-
LATLARNING
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollarri,
ulushi, % da)**

2020- yilning yanvar – iyun oylarida MDH davlatlarining tashqi savdo aylanmasi hajmi 2019- yilning shu davriga nisbatan kamaydi (pasayish-16,3 %) va tashqi savdo aylanmasining 35,9 % ni tashkil etdi.

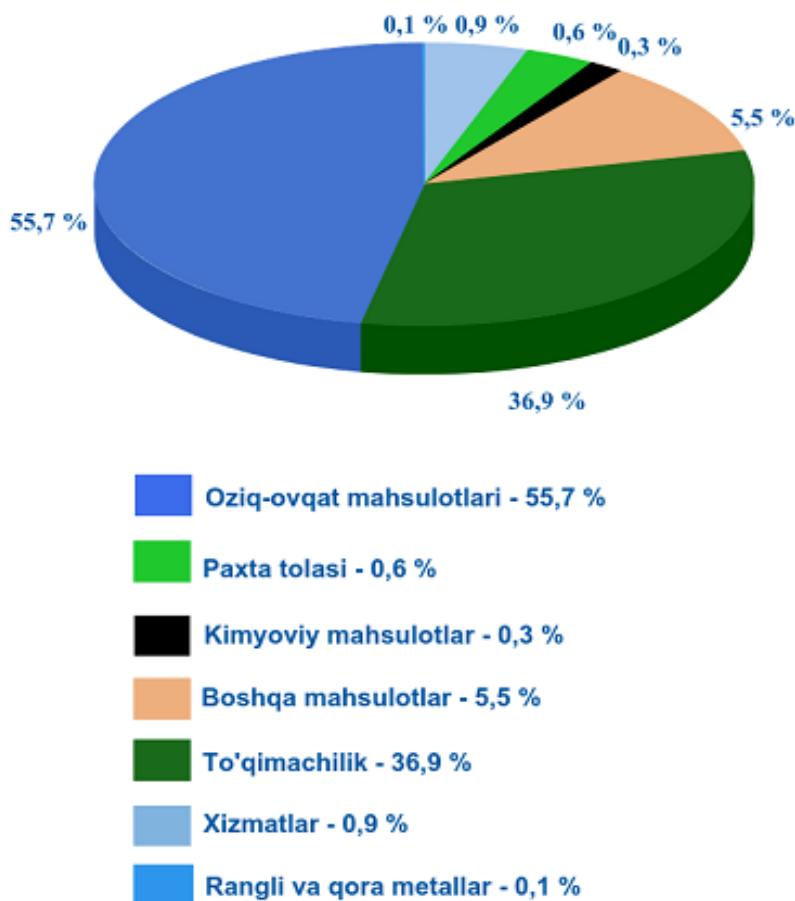

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-may)

Joriy yilning yanvar-iyun oylarida eksport qiluvchi subyektlarning umumiyligi soni 245 tani tashkil etib, bu eksport hajmini 97 358,2 ming AQSh dollariga yetkazishni ta'minladi. AQSh (2019 yilning shu davriga nisbatan pasayish 14,4 % ni tashkil etdi).

Eksport tarkibida 99,1 % tovarlar egallaydi, asosan, oziq-ovqat mahsulotlari (55,7 %), to'qimachilik mahsulotlari (36,9 %) to'g'ri keladi.

XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyun,
ulushi, % da)

**MDH
VA BOSHQA
XORIJY
DAVLATLARGA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyun)**

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollarari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	83 653,0	24 219,9	59 433,1	100,0	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari	46 195,4	19 364,9	26 830,5	55,2	80,0	45,1
<i>shundan meva va sabzavotlar</i>	<i>38 497,0</i>	<i>16 443,9</i>	<i>22 053,1</i>	<i>46,0</i>	<i>67,9</i>	<i>37,1</i>
Paxta mahsulotlari	510,9	-	510,9	0,6	-	0,9
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	245,8	155,3	90,5	0,3	0,7	0,2
Rangli va qora metallar	13,2	9,3	3,9	-	-	-
Energiya va neft mahsulotlari	27,8	8,2	19,6	-	-	-
Mashinalar va transport uskunlari	26,0	23,2	2,8	-	0,1	-
Boshqa tovarlar	35 903,2	4 312,7	31 590,5	43,0	17,8	53,2
<i>shundan to'qimachilik mahsulotlari</i>	<i>31 420,8</i>	<i>2 683,6</i>	<i>28 737,2</i>	<i>37,6</i>	<i>11,1</i>	<i>48,4</i>
Xizmatlar	730,7	346,3	384,4	0,9	1,4	0,6

Tovarlarni eksport qilish yo'nalishida farq mavjud MDH va boshqa xorijiy davlatlar o'rtaсидаги xizmatlar. Shunday qilib, MDH mamlakatlariga eksportning 75,2 % to'g'ri keladi.

Birinchi navbatda, bu oziq-ovqat tovarlari, xususan, eksportning umumiylaj hajmidan meva-sabzavot mahsulotlari, 63,3 foizni, xizmatlar va kimyo mahsulotlari hajmi bo'yicha ikkinchi o'rinni egallaydi.

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-iyuniga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	80,5	96,9	75,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	66,3	88,8	56,4
<i>shundan meva va sabzavotlar</i>	60,3	79,8	51,4
Paxta mahsulotlari	2,8 m.	-	-
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	18,6 m.	11,0 m.	-
Energiya va neft mahsulotlari	53,8	23,0	-
Mashinalar va transport uskunalari	27,0	7,6	5,7
Boshqa tovarlar	110,7	143,7	106,1
<i>shundan to'qimachilik mahsulotlari</i>	98,1	102,8	97,4
Xizmatlar	57,8	75,8	46,5

**MDH
VA BOSHQA
XORIJY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil
yanvar-iyun)**

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
% da)**

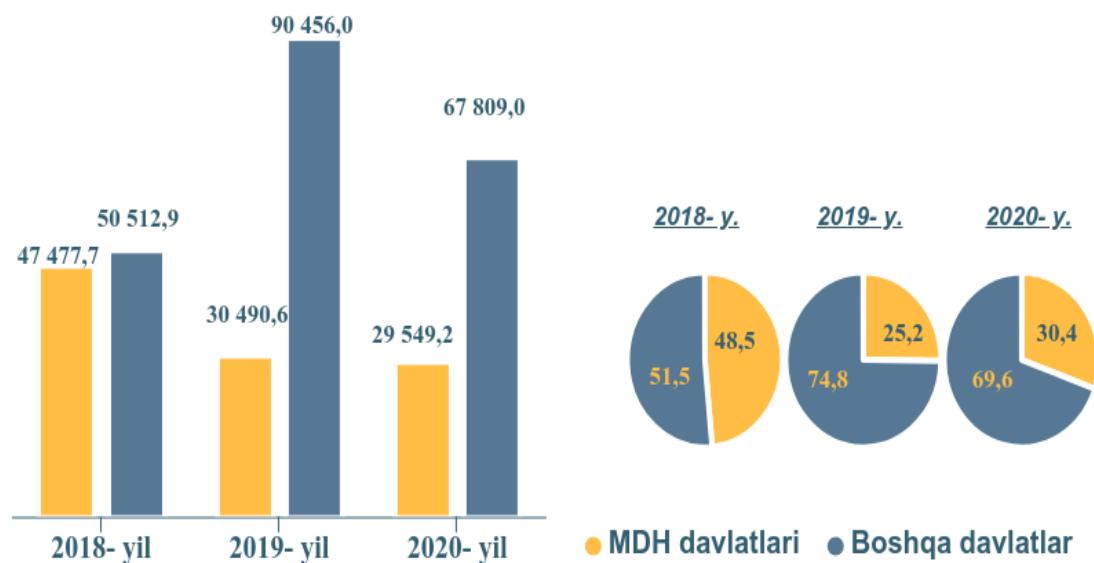
Hisobot davrida kimyo mahsulotlari, shuningdek, mashina va uskunalar MDH mamlakatlariga eksport qilindi, pasayish asosan oziq-ovqat mahsulotlari va xizmatlar eksportida qayd etildi. Eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili 2020- yil yanvar-iyun oylarida boshqa mamlakatlarga yuborilgan ma'lumotlarga ko'ra, 2019- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan mashinalar va uskunalar, oziq-ovqat mahsulotlari va xizmatlar eksporti kaiyungan.

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	83,2	64,1	55,2
<i>shundan meva va sabzavotlar</i>	69,0	57,3	46
Paxta mahsulotlari	1,0	0,2	0,6
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	-	-	0,3
Rangli va qora metallar	-	-	0,1
Energiya va neft mahsulotlari	2,1	0,1	-
Mashinalar va transport uskunalari	-	0,1	-
Boshqa tovarlar	9,5	30,8	42,4
<i>shundan to'qimachilik mahsulotlari</i>	9,3	30,3	36,9
Xizmatlar	1,7	1,2	0,9

**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
ming. AQSh
dolları,
ulushi, % da)**

So'nggi uch yil ichida boshqa xorijiy mamlakatlarga eksport qilish hajmi oshdi va ularning umumiy hajmidagi ulushi 51,5 % dan 69,6 % ga ko'tarildi. Mos ravishda MDH mamlakatlariga eksportning umumiy hajmidagi ulushi 48,5 % dan pasaydi. 30,4 % gacha.

2018-2019- yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 2020- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdoda tovarlar va xizmatlar eksportidagi asosiy sheriklarimiz Xitoy (umumiy eksportning 29,5 %), Afg'oniston (24,5 %) kabi davlatlardir.), Rossiya Federatsiyasi (14,6 %), Pokiston (11,6 %), Qирг'из Республикаси (6,4 %), Tojikiston (4,5 %) va Qozog'iston (3,8 %). Ularning umumiy eksportdagi ulushi 94,9 % ga etdi.

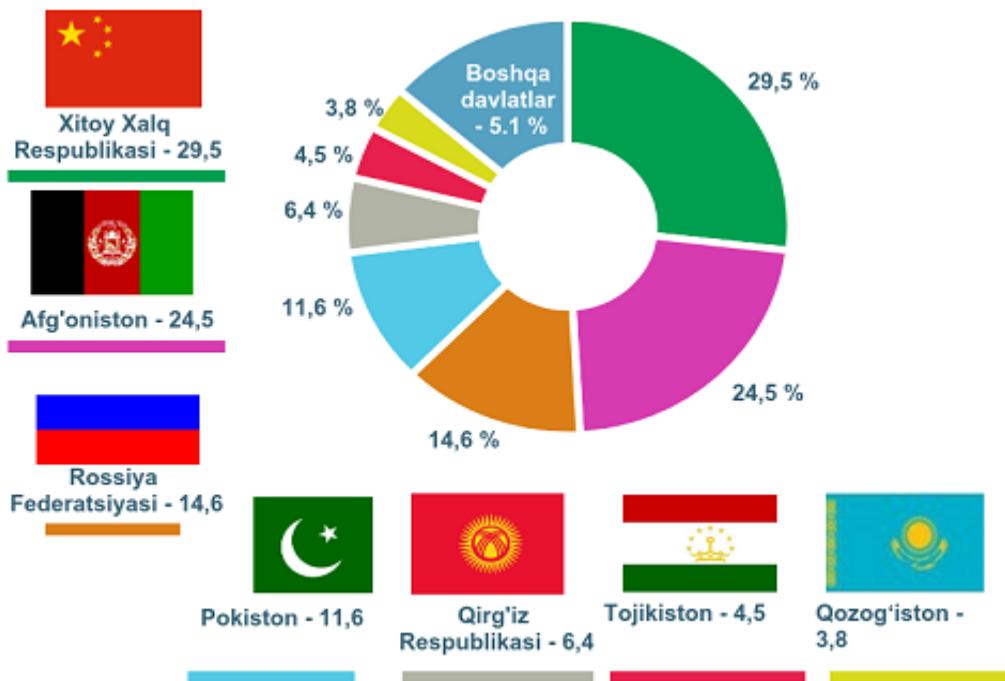
2020- yil yanvar-iyun oylarida 2019- yilning shu davriga nisbatan Pokiston tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita yirik

**SURXONDARYO
VILOYATI
EKSPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020- yil
yanvar-iyun,
% da)**

hamkor davlatlar qatorida Xitoya yetakchi o'rinni egallab, to'rtinchi o'rinni egalladi. Afg'oniston uchinchi o'rinni egalladi. Uchinchi o'rinni Rossiya Federatsiyasi egalladi.

2019 yilning shu davriga nisbatan tovar va xizmatlarni eksport qilish bo'yicha hamkor davlatlarning geografiyasi 30 dan 25 ta mamlakatga qisqardi.

**SURXONDARYO
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O'SISH
SUR'ATLARI
(yanvar-iyun)**

Davlatlar	Ming.AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
XXR	27 854,9	28 757,8	7,8 m.	103,2	2	1
Afg'oniston	26 432,7	23 819,7	95,2	90,1	3	2
Россия	11 990,7	14 254,5	84,8	118,9	5	3
Pokiston	31 099,8	11 291,3	5,9 m.	36,3	1	4
Qirg'iz Respublikasi	30,3	6 256,2	15,4	206,6 m.	26	5
Tojikiston	3 094,1	4 345,9	10,3 m.	140,5	6	6
Qozog'iston	14 235,0	3 661,1	45,3	25,7	4	7

**SURXONDARYO
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O'SISH
SUR`ATLARI
(yanvar-iyun)**

Davlatlar	Ming.AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Turkiya	1 224,1	1 747,7	25,9	142,8	7	8
Singapur	-	885,0	-	-	-	9
Ukraina	556,8	471,9	81,9	84,7	10	10
Belarus Respublikasi	429,9	324,8	377,4 m.	75,6	11	11
Estoniya	-	215,0	-	-	-	12
Ozarbayjon	33,6	203,9	5,6	6,1 m.	25	13
Iraq	257,9	181,3	136,2	70,3	13	14
Hindiston	-	174,1	-	-	-	15

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar, material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda turli xil tayyor buyumlar kiradi.

Meva va sabzavotlarni eksport qilish hajmi jismoniy ko'rinishda 85 708,7 tonnadan ko'proqni tashkil etdi va qiymat jihatidan 44 695,9 ming AQSh dollaridan oshdi (2019- yilning shu davriga nisbatan o'sish darajasi 100,1 % ni tashkil etdi, 39,7 %). Shundan 82 010,6 tonna sabzavot eksport qilindi.

41 411,7 ming dollar. AQSh dollarri miqdorida meva va rezavorlar, AQSh dollar. (qiymati 2019 yilning shu davriga nisbatan pasayish sur'ati mos ravishda 35,5 % va 75,3 % ni tashkil etdi).

MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI
(2020- yil
yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollar)

Sabzavotlar	82 010,6 tonna
	41 411,7 ming AQSh dollar
Meva va rezavorlar	2 119,4 tonna
	1 963,2 ming AQSh dollar
Uzum	841,1 tonna
	947,7 ming AQSh dollar
Yer yong'oq	254,8 tonna
	233,7 ming AQSh dollar
Tarvuz va qovun	482,9 tonna
	409,6 ming AQSh dollar

Hukumat qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratayotgani bois yildan-yilga eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi oshmoqda. 2020- yil yanvar-iyun oylarida eksportning umumiyligi hajmida meva-sabzavot mahsulotlarining ulushi 45,9 % ni tashkil etdi.

Meva va sabzavotlarning asosiy eksport bozorlari Afg'oniston, Rossiya, Pokiston va Qozog'istonda joylashgan. Meva va sabzavotlarni eksport qilish bo'yicha eng katta hajm Afg'onistonga to'g'ri keladi (Jami meva va sabzavotlarning 37,2 %), Rossiya Federatsiyasi (29,4 %) va Pokiston (18,3 %).

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	ming tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da	ming tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da
Afg'oniston	14 903,2	20 819,9	27,9	27 717,8	17 587,7	39,1
Rossiya Federatsiyasi	14 552,3	6 719,1	9,0	30 571,8	13 055,3	29,0
Pokiston	14 236,2	27 009,7	36,2	5 710,3	7 927,1	17,6
Qozog`iston	32 226,2	14 166,1	19,0	17 144,2	3 533,0	7,9
Ukraina	2 061,3	553,9	0,7	1 324,0	471,9	1,1
Tojikiston	1 014,8	1 532,5	2,1	439,7	383,9	0,9
Belarus Respublikasi	1 213,4	358,3	0,5	1 303,7	324,8	0,7
Ozarbayjon	-	-	-	208,5	183,5	0,4
Iraq	524,5	257,9	0,3	239,0	181,3	0,4
XITOY XALQ RESPUBLIKASI	2 046,6	1 539,7	2,1	153,5	156,7	0,3
Qirg'iz Respublikasi	-	-	-	375,1	751,3	1,7
Boshqalar	2 843,7	1 593,7	2,2	521,1	409,4	0,9

*-qiymat ifodasidan

MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT
GEOGRAFIYASI
(yanvar-iyun)

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINI EKSPORT QILISH

To'qimachilik eksportining o'sishini to'g'ridan-to'g'ri tayyor mahsulot ishlab chiqarish va paxta etishtirish evaziga qo'shimcha qiymat yaratish bo'yicha islohotlar natijasida ko'rish mumkin. 2020- yil yanvar-iyun oylari natijalariga ko'ra 35 958,1 ming AQSh dollari miqdorida to'qimachilik mahsulotlari eksport qilindi, bu umumiy eksportning 36,9 % ni tashkil etdi.

To'qimachilik eksporti tarkibida asosiy ulush paxta iplari (88,4 %), shuningdek tayyor trikotaj va kiyim-kechaklar (10,2 %) hisoblanadi.

Tovar nomi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Paxtadan yigirilgan ip	7 625,3	32 506,9	31 802,9
Paxta mahsulotlari	384,6	2 710,1	317
Ipak va ipak mahsulotlari	915,6	1 301,6	174,1
Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	146,2	150,3	3 664,1

Respublikaning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulot eksportini rag'batlantirish bo'yicha olib borilayotgan amaliy ishlar natijasida mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati tobora ortmoqda.

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi XXR (27 505,3 ming AQSh dollari - 76,5 %), Pokiston (2574,7 ming AQSh dollari - 7,2 %) va Qirg'iz Respublikasi (3 770,6 ming AQSh dollari - 10,5 %) hissasiga to'g'ri keladi.

**DAVLATLAR
KESIMIDA
TO`QIMACHI-
LIK MAHSULOT-
LARI EKSPORTI
DINAMIKASI
(yanvar-iyun,
ming. AQSh
dollar)**

**TO'QIMACHILIK
MAHSULOTLARI
EKSPORT QILISH
GEOGRAFIYASI
(2020- YIL
YANVAR-IYUN
OYLARI)**

Davlatlar	2018-y.	2019-y.	2020-y.
XXR	3 059,0	25 971,5	27 505,3
Qirg`iz Respublikasi	-	-	3 770,6
Pokiston	59,5	3 921,8	2 574,7
Turkiya	2 945,8	912,9	932,3
Rossiya Federatsiyasi	2 559,1	4 456,5	790,8
Hindiston	-	-	174,1
Afg'oniston	146,2	29,2	111,2
Tojikiston	-	5,0	99,1
Eron	-	781,3	-
Vietnam	302,1	520,3	-
Belarus Respublikasi	-	70,4	-

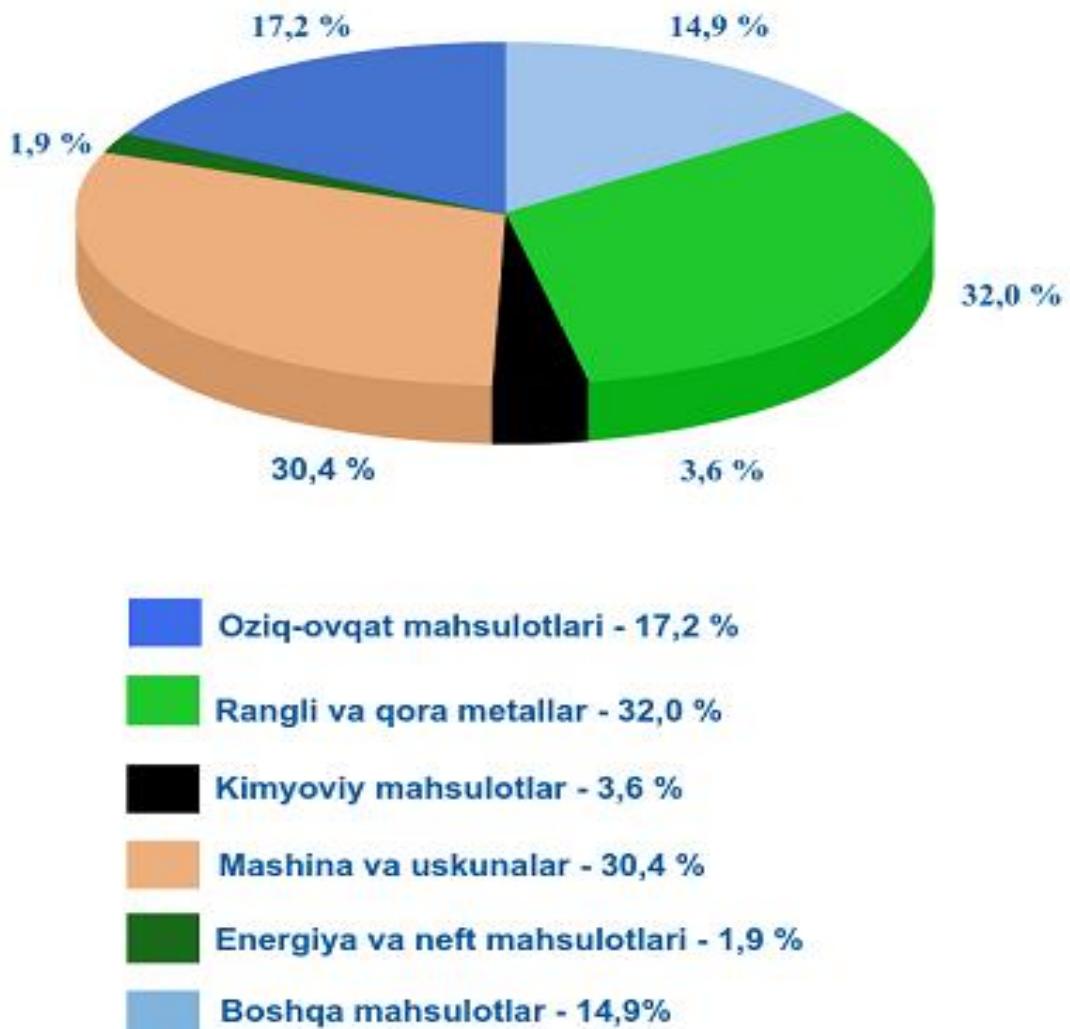
**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI
(2020-yil yanvar-iyun)**

2020- yil yanvar-iyun oylarida import hajmi 84 056,7 ming. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 34,0 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, rangli va qora metallar (32,0 %), mashina va uskunalar (30,4 %), shuningdek, oziq-ovqat mahsulotlari (17,2 %) egallaydi.

**IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyun,
ulushi, % da)**

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-iyunida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 43 222,8 ming. AQSh dollariga kamaydi va 84 039,1 ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 17,6 ming. AQSh dollariga yetdi.

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyun)**

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollarari			Umumi hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	84 056,7	29 825,8	54 230,9	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari	14 422,0	12 025,1	2 396,9	17,2	40,3	4,4
Kimyoiv mahsulotlar va plastmassalar	3 058,9	644,0	2 414,9	3,6	2,2	4,5
Rangli va qora metallar	26 923,7	7 325,8	19 597,9	32,0	24,6	36,1
Energiya va neft mahsulotlari	1 613,1	1 607,5	5,6	1,9	5,4	-
Mashinalar va transport asbob- uskulnalar	25 568,7	1 185,6	24 383,1	30,4	3,9	45,0
Xizmatlar	17,6	0,1	17,5	-	-	-
Boshqa tovarlar	12 452,7	7 037,7	5 415,0	14,9	23,6	10,0

Oziq-ovqat mahsulotlarining eng katta ulushi (40,3 %) MDH mamlakatlariiga, boshqa xorijiy mamlakatlarda esa mashina va uskulnalar (45,0 %) va rangli va qora metallarga (36,1 %) to'g'ri keladi.

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyun,
o'sishi, % da)**

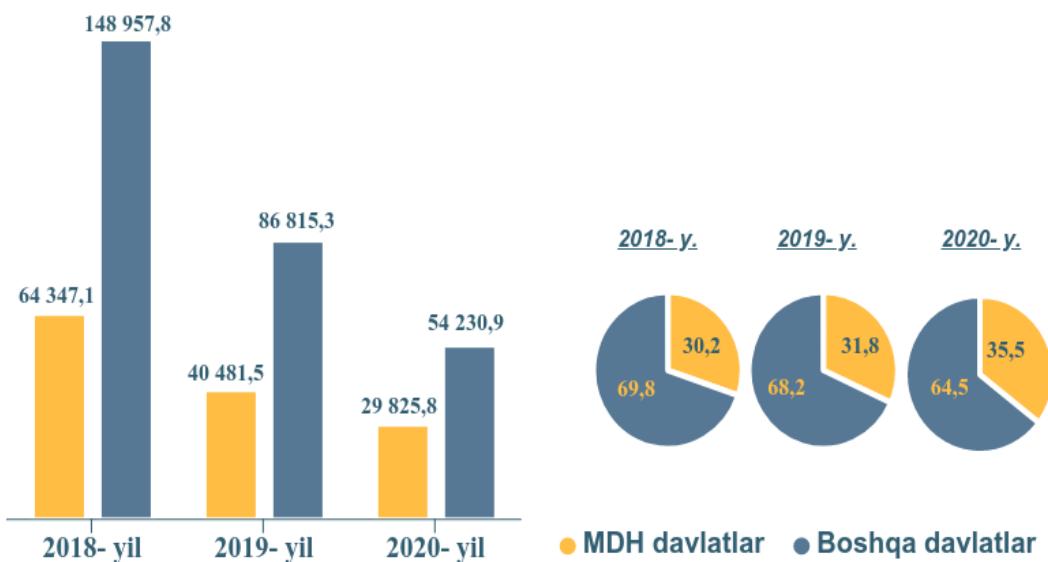
XSST tarkibi	2019- yil yanvar-iyuniga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	66,0	73,7	62,5
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	94,2	119,0	46,0
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	65,3	56,8	68,0
Rangli va qora metallar	3,6 p	127,5	11,8 p.
Energiya va neft mahsulotlari	5,9 p.	6,2 p.	59,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	39,3	17,7	41,8
Xizmatlar	50,4	3,0	55,4
Boshqa tovarlar	36,0	42,5	30,1

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, 2020- yilning yanvar-iyun oylarida, shuningdek, 2019- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan, rangli va qora metallar importining ulushi 5,8 % dan 32,0 % gacha, energiya manbalari 0,2 % dan 1,9 % gacha, mashina va asbob-uskunalar ulushi 51,1 % dan 30,4 % gacha, oziq-ovqat mahsulotlari esa 12 % dan 17,2 % gacha kamayganligini ko`rsatdi.

**IMPORT TARKIBI
DINAMIKASI
(2020- yil
yanvar-iyun,
ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	28,9	12,0	17,2
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	8,3	3,7	3,6
Rangli va qora metallar	2,0	5,8	32,0
Energiya va neft mahsulotlari	0,3	0,2	1,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	52,1	51,1	30,4
Xizmatlar	0,1	-	-
Boshqa tovarlar	8,3	27,2	14,9

So'nggi uch yilda MDH davlatlaridan import hajmi 2018- yilning shu davriga nisbatan 30,2 % dan 35,5 % gacha o'sdi. Dinamikada boshqa xorijiy davatlardan import hajmi 32 584,4 ming dollarga kamayganligi ko'rsatilgan. AQSh va 2019- yilning shu davriga nisbatan ularning ulushi 64,5 % ni tashkil etdi.

**XSTT BO`YICHA
IMPORT
QILINGAN
AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyun
2019- yil
yanvar-iyuniga
nisbatan)**

Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlat-

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
O'N BESHTALIGI
(yanvar-iyun)**

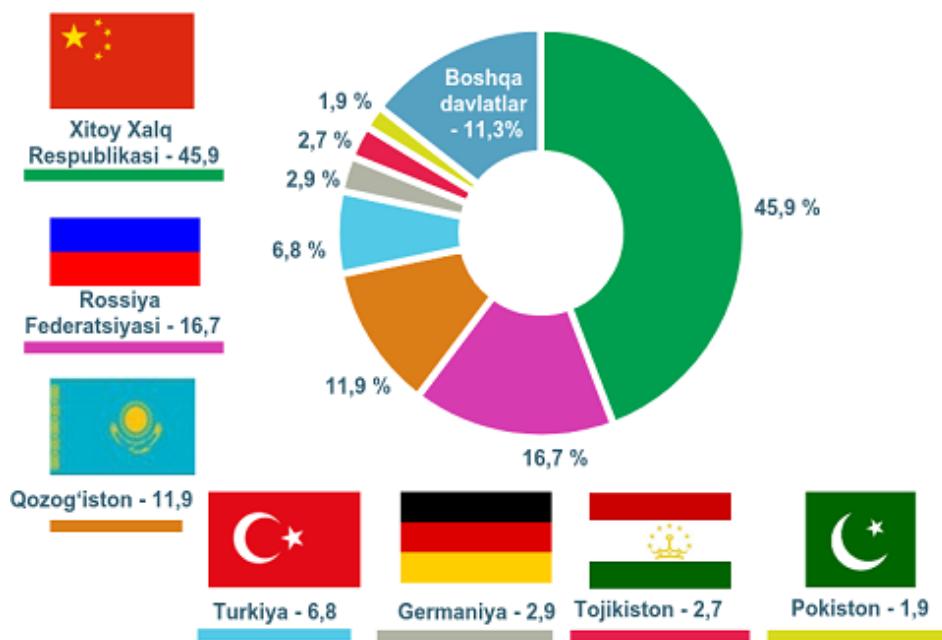
lar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 45,9 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (16,7 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

Davlatlar	Ming. AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	45 553,9	38 583,5	171,0	84,7	1	1
Rossiya Federatsiyasi	11 465,5	14 046,2	67,0	122,5	3	2
Qozog`iston	11 262,6	9 969,0	44,1	88,5	4	3
Turkiya	9 062,5	5 702,4	50,9	62,9	5	4
Germaniya	1 074,9	2 406,8	8,8	2,2 m.	16	5
Tojikiston	6 557,0	2 278,3	67,2	34,7	6	6
Pokiston	3 524,9	1 604,0	18,1	45,5	10	7
Koreya Respublikasi	11 750,7	1 384,0	68,7	11,8	2	8
Ukraina	2 919,5	1 225,4	29,2	42,0	11	9
Eron	3 809,3	1 058,0	3,0 m.	27,8	9	10
Qirg`iz Respublikasi	100,1	936,4	19,9	9,4 m.	28	11
Belarus Respublikasi	3 958,9	810,2	8,6 m.	20,5	8	12
Italiya	326,6	806,1	17,3	2,5 m	23	13
Litva	2 864,9	763,1	98,6	26,6	12	14
Hindiston	1 510,5	705,5	13,0	46,7	14	15

2020- yil yanvar-iyun oylari yakuni bo'yicha Surxondaryo viloyati tomonidan 38 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

**SURXONDARYO
VILOYATI
IMPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020-yil
yanvar-iyun,
% da)**

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya, Tojikiston va Pokiston) jami import hajmida 88,7 % ulushga ega bo'lib, 74 590,2 ming AQSh dollarini tashkil etadi.

Yuqorida sanab o'tilgan mamlakatlar bilan JST bo'yicha hamkorlik O'zbekiston Respublikasi Prezidentining so'nggi yillarda amalga oshirgan tashriflari natijasida baholanishi mumkin 15 davlatlarida uch yil, bu ayniqsa tashriflar hamkor davlatlar bilan imzolangan ikki tomonlama o'zaro manfaatli shartnomalar.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**

Tel.:76-225-65-74